

«Ἰσαβέλλα, ἀγαπητή μου ἀδελφή,» εἶπε μετὰ σταθερᾶς φωνῆς καὶ ἀταράχου βλέμματος—«ἀπεφάσισα τί πρέπει νὰ πράξω, ὅπως ἀποκτήσω τὴν ψυχικὴν γαλήνην. Λυποῦμαι νὰ σοὶ φανερώσω τὴν ἀπόφασίν μου, διότι εἰσέυρω, ὅτι θὰ σοὶ ἦναι θλιβερά, ἀλλὰ δὲν δύναμαι ἄλλως νὰ πράξω· τοῦτο εἶναι τὸ μόνον πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δύναται νὰ μοὶ ἐπαναφέρῃ τὴν εἰρήνην.» Ἰσως καὶ τὸ ἐμάντευσας ἤδη. — Θὰ ὑπάγω εἰς τὸ φρούριον, θὰ ζητήσω τὸν Καρδινάλιον δὲ Βαλδὲς, καὶ θὰ ἀναγκάσω αὐτὸν νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν Κωνσταντῖνον, ἐὰν τῷ ὄντι ζῆ, ἀντικαθιστῶν ἑαυτὸν εἰς τὴν θέσιν του. Δὲν δύναται νὰ μοὶ ἀρνηθῇ τοῦτο. Μὴ μὲ ἐμποδίζης Ἰσαβέλλα. Τὸ ἀπεφάσισα. Ἄκουσε τί πρέπει νὰ κάμῃς. Ὅταν ἐξέλθῃ ὁ Κωνσταντῖνος, λάβε τὴν Θηρεσίαν μετὰ σοῦ, καὶ ἄς σᾶς συνοδεύσῃ αὐτὸς εἰς τὴν Ἑλβετίαν, — ἐκεῖ θὰ σᾶς στεφανώσῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ τότε πλεόν θὰ ἔχῃς προστατήν, καὶ ἐγὼ θὰ ἦμαι εὐτυχῆς, γνωρίζων τὴν ἰδικήν σου εὐτυχίαν.»

— «Ὅχι, ὄχι, Ἐμμανουήλ. Δὲν δύναμαι νὰ ἐπιτρέψω τοῦτο. Μὴ πηγαίνῃς εἰς τὸ Φρούριον. Ὁ Καρδινάλιος Βαλδὲς δὲν θὰ σοὶ κάμῃ τὴν χάριν ταύτην, καὶ ἀντὶ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν φίλον σου, θὰ ῥίψῃ καὶ σὲ εἰς τὰς εἰρικός. Γράψε εἰς τὸν Καρδινάλιον, κάμῃς ὅτι δύνασαι διὰ χρημάτων, ἀλλὰ μὴ ἐκτίθεσαι εἰς τὸν κίνδυνον ὁ ἴδιος.»

— «Ἄ, Ἰσαβέλλα, πόσον τρυφερῶς φροντίζεις δι' ἐμὲ, τὸν ἀνάξιόν σου ἀδελφόν! Ἄλλὰ, ἀγαπητή μου, πρέπει νὰ γνωρίζῃς, ὅτι δὲν δύναμαι νὰ πράξω ἄλλως πως. Ὑπάρχει ἔτι ἐλπίς, τώρα δὲ πρέπει καὶ ἐγὼ νὰ κάμω τὸ καθήκόν μου. Δὲν δύναμαι νὰ μείνω μὲ ἐσταυρωμένας χεῖρας, — τοῦτο εἶναι ἴδιον δειλοῦ καὶ ἀγενοῦς, — ὄχι, μὴ μὲ ἐμποδίζῃς, ἀλλὰ μᾶλλον δεήθητι ὑπὲρ ἐμοῦ, ὅπως ὁ Θεὸς εὐλογήσῃ τὰς προσπάθειάς μου, καὶ σοὶ ἐπαναφέρῃ τὸν Κωνσταντῖνον. Φεύγω, μὴ μὲ κρατῆς. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ εὐλογήσῃ ἀγαπητή μου.» — Ἐνῶ ἔλεγε ταῦτα, ὁ Ἐμμανουήλ ἐσφιγγεν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὴν ἀδελφήν του, ἣν ἀμέσως ἀφήσας ἀνεχώρησε.

Ἡ θλίψις τῆς Ἰσαβέλλας ἦτον ἀπεριόριστος, ἠῤῥεαν δὲ καθημερινῶς ἐν ὄσφ οὔτε ὁ Ἐμμανουήλ ἐνεφανίζετο, οὔτε ὁ Κωνσταντῖνος, οὔτε ἠδύνατο νὰ μάθῃ τι περὶ αὐτῶν. Ἐφαίνετο ὅτι οἱ φόβοι τῆς εἶχον πραγματοποιηθῆναι, καὶ ὅτι τὸ φοβερὸν φρούριον εἶχε κλείσει τὸν Ἐμμανουήλ, ὡς καὶ τὸν Κωνσταντῖνον, ἐντὸς αὐτοῦ. Φίλον ἢ σύμβουλον πιστὸν δὲν εἶχε. Τί νὰ πράξῃ δὲν ἐγνώριζε, καὶ ἡ λύπη καὶ ἡ ἀμηχανία σχεδὸν εἶχον καταστήσει αὐτὴν παράφρονα, ὅτε, μίαν ἡμέραν, ἡ πιστὴ Θηρεσία ἦλθε πρὸς τὴν κυρίαν τῆς, πλήρης ἐλπίδος.

— «Ἄ Κυρία μου! ἂν μόνον ἠθέλατε νὰ ἐξέλθῃτε

σήμερον, ἴσως θὰ ἠδύνασθε νὰ ἴδῃτε τὸν Κύριον! Σήμερον θὰ γείνη μεγάλη τελετὴ, καὶ θὰ ἐκβάλλουν τοὺς αἰρετικούς ἀπὸ τὸ φρούριον. — Ὅσοι ἐπιστρέφουν εἰς τὴν πίστιν θὰ συγχωρηθῶσιν, ὅσοι δμως ἐπιμένουν θὰ καῶσιν. Ποῖος ἐξεύρει, ἴσως ὁ Κύριός μου καὶ ὁ φίλος τοῦ Κυρίου μου θὰ ἦναι μετὰ αὐτῶν.» Ὅχι βέβαια μετὰ τῶν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι θὰ καοῦν, ἀλλὰ τῶν μετανουησάντων. Βέβαια δὲν θὰ ἦναι μεγάλη εὐχαρίστησις διὰ σὲ νὰ ἴδῃς τὸν Κύριόν μου περιπατοῦντα μετὰ τῶν καταδεδικασμένων, ἀλλὰ πάλιν θὰ γνωρίζωμεν ὅτι τουλάχιστον ζῆ.»

Μὲ τοιαῦτα καὶ πολλὰ ἄλλα, ἡ Θηρεσία ἔπεισε τὴν κυρίαν τῆς νὰ ἐνδυσθῇ καὶ νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Τριάντα, ὅπου ἐμελλον νὰ ἀχθῶσιν οἱ αἰρετικοί — οἱ μὲν διὰ νὰ λάθωσιν ἄφεςιν καὶ ἐλευθερίαν, οἱ δὲ ὅπως ὑποστῶσι τὸν διὰ πυρὸς μαρτυρικὸν θάνατον. (ἀκολουθεῖ).

Ἡ ΚΑΛΑΙΣΤΗ ΕΚΑΙΚΗΣΙΣ

(Ἰδὲ ἀριθμὸν προηγ.)

Αἱ ἡμέραι, αἵτινες ἠκολούθησαν τὴν καταδίκην τοῦ Γεωργίου, ἦσαν θλιβεραὶ ἡμέραι, οὐχὶ μόνον δι' αὐτὸν, ἀλλὰ δι' ὅλους σχεδὸν τοὺς συντρόφους του, καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς διδασκάλους. Καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἔβλεπον τὸν Γεώργιον καταγιγόμενον ἐπιμελῶς εἰς τὰ μαθήματά του, καὶ μελετῶντα ἀδιακόπως, ἀλλὰ μετὰ ἀπαθοῦς καὶ ὠχροῦ προσώπου. Κατὰ τὰς διακοπὰς ἀντὶ νὰ ἐξέρχεται τῆς οἰκίας εἰς τὸν κῆπον, ἐκάθητο εἰς τὴν θέσιν του, καὶ ἔγραφε τοὺς προσδιωρισμένους στίχους ἐκ τοῦ Βιργιλίου, τὴν δὲ μετὰ μεσημβρίαν, ὅταν οἱ λοιποὶ μαθηταὶ συνηθροίζοντο εἰς τὸν κῆπον γελῶντες καὶ ἀστειεύομενοι, ἀπεσύρετο εἰς τὴν μικρὰν λίμνην, ἣτις ἐστόλιζε τὸν κῆπον τοῦ σχολείου, καὶ διήρχετο τὰς ἐλευθεράς αὐτοῦ ὥρας μόνος ἐπὶ τῶν ὀχθῶν αὐτῆς.

Καὶ οἱ διδάσκαλοι, παρατηροῦντες τὴν ἀκριβῆ καὶ εὐσυνείδητον ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του, ὡς καὶ τὸ σεμνοπρεπὲς τῆς συμπεριφορᾶς του, ἤσθάνοντο μεγίστην συμπάθειαν καὶ λύπην διὰ τὸν Γεώργιον, καὶ δὲν ἠδύνατο σχεδὸν νὰ ὑποφέρωσι νὰ βλέπωσιν αὐτὸν τοιοῦτοτρόπως τιμωρούμενον. Ὁ κύριος Προκάπιος δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι ὁ Γεώργιος εἶχε τῷ ὄντι κλέψει τὰ ὀπωρικά, ἐθεώρει δμως χρέος του νὰ ἀπαιτῇ ἐντελῆ ὑπακοήν, καὶ ἡ ἀρνήσις τοῦ μαθητοῦ τοῦ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἐνόχου, ἔκαμαν αὐτὸν νὰ ἀποφασίσῃ τὴν ποινὴν ταύτην δι' αὐτόν. Ἐθλίβετο μ' ὄλον τοῦτο, διότι ὁ Γεώργιος ἦτον εἰς ἐκ τῶν καλλίστων αὐτοῦ μαθητῶν, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε πάντοτε τὴν μεγίστην ἐμπιστοσύνην, καὶ ὅστις εἰς ὄλην του τὴν συμπεριφορὰν, ἦτον εὐγενῆς καὶ τίμιος. Προσέτι, ἠσθάνετο σχεδὸν πατρικὴν στοργὴν δι' αὐτόν, διότι τῶν

γονέων αὐτοῦ ἀποθανόντων, ὁ κηδεμὼν τοῦ Γεωργίου εἶχε θέσει αὐτὸν εἰς τὸ σχολεῖον, ὅταν ἦτον ἔτι παιδίον, ὑλόκληρος δὲ ἡ ἀνατροφή του, εἶχε γείνει ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ κ. Προκοπίου, τοῦ ὁποῦ οἱ μέγιστοι πόθοι ἐξεπληροῦντο καθημερινῶς ἐν αὐτῷ. Ὅχι μόνον εἰς τὰς σπουδὰς του ἦτον ἐξαιρετος ὁ Γεώργιος, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλας τὰς σωματικὰς ἀσκήσεις διεκρίνετο, μεταξύ τῶν πρώτων, διότι ἡ ἔλλειψις τῆς μεγάλης σωματικῆς δυνάμεως ἀνεπληροῦτο ὑπὸ τῆς μεγάλης ἐπιτηδειότητός του. Ἦτο προσέτι εἰς ἄκρον γέννατος, σχεδὸν βιφοκίδυνοσ, ὅταν ἐπαρουσιάζετο αἰτία διὰ τοῦτο. Διὰ ταῦτα πάντα, ὡς καὶ διὰ τὴν μεγάλην αὐτοῦ φιλοδοξίαν, ἠγαπᾶτο παρ' ὧν τῶν συντρόφων του, πλὴν δύο ἢ τριῶν ζηλοτύπων, πρώτος ἐκ τῶν ὁποίων ἦτον ὁ Ἀλέξανδρος, χάριν τοῦ ὁποῦ ὁ Γεώργιος τώρα ὑπέφερε.

Ἡμέραν τιὰ ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ τοῦ Παύλου καὶ ἄλλων τινῶν, ἐπορεύοντο πρὸς τὴν λίμνην διὰ νὰ κολυμβήσωσι, γελῶντες καὶ ἀστειούμενοι ἐνῷ ἐβάδιζον.

— «Ἄ, μὰ τὴν ἀλήθειαν,» — εἶπεν ὁ Ἀλέξανδρος, — ἀτί λαμπρὰ ποῦ διασκεδάζομεν μὲ τὴν λίμνην! Τί θὰ ἐκάμναμεν ἂν δὲν τὴν εἶχαμεν. Ἐλάτε, νὰ ἰδοῦμεν ποῖος θὰ κολυμβήσῃ ἀπὸ τὴν μίαν ἄκραν ἕως τὴν ἄλλην. Ἀφνης, ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμούς τε, εἶδε τὸν Γεώργιον, καθήμενον ὑποκάτω πλατάνων τινῶν, μὲ πρόσωπον καταβεβλημένον καὶ ὀφθαλμοὺς ἐστραμμένους πρὸς τὰ ὄρη, τὰ ὁποῖα καθὼς φρούρια περιεκύκλουν τὴν ὠραίαν πεδιάδα. Τόσον ἀφηρημένος ἦτον ὁ Γεώργιος, ὥστε δὲν ἤκουσε τοὺς συντρόφους του, ἕως οὗ ἐπλησίασαν, τότε δὲ, ἰδὼν τὸν Ἀλέξανδρον, ἔρριψεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα ἀτάραχον καὶ μεγαλοπρεπὲς καὶ ἀνοίξας τὸ ἐπὶ τῶν γονάτων του βιβλίον ἤρχισε νὰ ἀναγινώσκῃ. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐταράχθη μεγάλως, ἂν καὶ δὲν ἐπεθύμει νὰ ὁμολογήσῃ τοῦτο οὔτε εἰς τὸν ἑαυτὸν του. Δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἀπελάσῃ εὐχαρίστησιν ἀπὸ τὴν λίμνην, ἦτις ἐξετείνεται ἐλκυστικῶς ἐνώπιόν του· ἡ εἰκὼν τοῦ Γεωργίου, ὑποφέροντος ἀδίκως καὶ δι' αὐτὸν, ἦτο πολὺ ἰσχυρὰ, καὶ δὲν ἄφινεν αὐτὸν νὰ ἡσυχάσῃ. Προσεπάθησε δι' ἀστεϊσμῶν νὰ καθησυχάσῃ τὰς τύψεις τῆς συνειδήσεως, ἀλλ' ἡ εὐθυμία του δὲν ἦτο γνησίαν, τῆς δὲ ἀνησυχίας καὶ μεταμελείας του συμμετεῖχε καὶ ὁ Παῦλος, ὅστις, δειλὸς ὢν καὶ φοβούμενος νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν, εἶχε μείνει σιωπηλὸς ὡς πρὸς τὴν ὑπόθεσιν, ἐνῷ πράγματι ἠγάπα τὸν Γεώργιον καὶ ἐθλίβετο βλέπων αὐτὸν ὑποφέροντα. (ἀκολουθεῖ.)

Ἄ καλὸς κύων καὶ τὸ κακὸν κοράσιον.

Φίλος μου τίς εἶχε κύνα τῆς νέας γῆς, ἵνα φυλάττῃ τὴν νύκτα τὸ κατὰσθημά του. Ἡμέραν τιὰ

διαβαίνων ἀπ' ἔμπροσθεν τοῦ καταστήματός του, εἶδον τὸν φίλον ἐξερχόμενον μετὰ τοῦ Φώξ τοῦ κύωνος καὶ κρατοῦντα εἰς τὴν χεῖρά του καδίσκον. Προχωρήσας ὀλίγα βήματα ὁ φίλος, εἶπεν εἰς τὸν κύνα νὰ λάβῃ τὸν καδίσκον καὶ νὰ φέρῃ αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν, ἦτις ἀπεῖχε περίπου ἡμισυ μίλιον τοῦ καταστήματος. Ὁ κύων χωρὶς νὰ κλαυθμηρίσῃ, οὔτε νὰ δείξῃ σημεῖον παρακοῆς εἰς τὴν διαταγὴν ταύτην τοῦ κυρίου του, ἀμέσως ὑπακούσας, ἔλαβεν τὸν καδίσκον εἰς τὸ στόμα καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν. Περιεργεῖα κινούμενος, παρηκολούθησα αὐτὸν ἵνα ἴδω κατὰ πόσον θὰ δυνήθῃ νὰ ἐκτελέσῃ τὰς διαταγὰς τοῦ κυρίου του. Ὁ κύων φθάσας εἰς τὴν οἰκίαν καὶ εὐρῶν τὴν θύραν κεκλεισμένην, ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς βαθμίδος καὶ περιέμενε νὰ τῷ ἀνοίξωσι τὴν θύραν. Πέντε λεπτὰ παρέρχονται καὶ ἡ θύρα ἔτι δὲν ἀνοίγει· ὁ κύων ὅμως κάθεται ἐκεῖ ἐν ὑπομονῇ χωρὶς νὰ δείξῃ κἄν τὸ ἐλάχιστον σημεῖον ἀνυπομονησίας ἢ ἀπιστίας. Ἐτέρα πέντε λεπτὰ παρέρχονται καὶ ἡ θύρα ἔτι δὲν ἀνοίγει· ἐπὶ τέλους ἰδόντες αὐτὸν ἐκ τοῦ παραθύρου, ἀνοίγουσι τὴν θύραν καὶ εἰσέρχεται μετὰ τῆς παρακαταθήκης του σείων τὴν οὐρὰν του. «Πιστὲ κύων,» εἶπον καθ' ἑμαυτὸν «οὐδέποτε παρακούεις ἢ περιμένεις δευτέραν διαταγὴν.»

Ἐπειτα ἐσκέφθην περὶ τῆς μικρᾶς Ἀγλαίας τοῦ φίλου μου, ἦτις πολλάκις εἶπε εἰς τὴν μητέρα της ἐπὶ παρουσίᾳ μου, «ὄχι· δὲν δύναμαι νὰ τὸ κάμω.» Ἄς ὑπάγῃ ὁ Δημήτριος. Αὐτὸς δὲν κάμνει τίποτε.»

Ἄ Ἀγλαία! ἔκραζε ἡ μήτηρ της μετὰ τόνου προστακτικῷ ἀπήγαινε νὰ φέρῃς ἀμέσως ἐκεῖνο τὸ βιβλίον. Μὴ περιμένῃς νὰ σοὶ τὸ εἶπω καὶ δευτέραν φοράν.»

Ἡ μικρὰ Ἀγλαία ἔπαιξε μὲ τὴν κούκλαν της, βλέπουσα δὲ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ ἀποφύγῃ ἀπῆλθε μουρμουρίζουσα καὶ λέγουσα, ἐνῷ ἐξήρχετο τοῦ δωματίου, «Πάντοτε ἐγὼ φέρω τὰ βιβλία της, δὲν στέλλει τὸν Δημήτριον νὰ τῆς τὰ φέρῃ, καὶ πάντοτε ἐμένα, πάντοτε ἐμένα στέλλει.» Ἐπιστρέψασα δὲ μετὰ τοῦ βιβλίου, ἔρριψεν αὐτὸ μετὰ θυμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἀνέτρεψε τὸ μελανοδοχεῖον καὶ ἐχύθη ἡ μελάνη. Ἡ μήτηρ της ἐφαίνετο ἐντραπεῖσα καὶ κατατεθλιμμένη. Ἐλυπήθην αὐτὴν ἐκ μέσης καρδίας. Μικροί μου φίλοι καὶ φίλαι, σκέφθητε περὶ τούτου. Ἡ Ἀγλαία ἡ θυγάτηρ της ἦτο ἀπειθῆς, ὁ δὲ κύων της εὐπειθῆς· διότι οὗτος μὲν εἰς τὴν πρώτην διαταγὴν ἀπῆλθεν ἀμέσως εὐχαρίστως σείων τὴν οὐρὰν του καὶ ὑφόνων τὴν κεραλήν του, ὡσὰν νὰ ἔλεγε «ὑπακούω.»

Παιδιά καὶ κοράσια, ἄς μὴν εἴπωσι ποτὲ περὶ ὁμῶν «ὁ Φώξ εἶναι εὐπειθέστερος τῆς Ἀγλαίας καὶ τῆς Ἐλένης.»